

Møte onsdag den 7. oktober 2009 kl. 13

President: Per-Kristian Foss

Dagsorden (nr. 2):

1. Referat
2. Innstilling fra fullmaktskomiteen om fullmaktene (Innst. 1 S)

Presidenten: Fra statsministerens kontor foreligger følgende brev til Stortinget, datert 2. oktober 2009:

«I statsråd for H.M. Kongen holdt på Oslo slott 2. oktober 2009 kl. 11.00 er bestemt:

Statsråd Helga Pedersen gis avskjed i nåde fra sitt embete som statsråd i Fiskeri- og kystdepartementet.

Fra samme tidspunkt tillegges bestyrelsen av Fiskeri- og kystdepartementet statsråd Sylvia Brustad.

Statsråd Dag Terje Andersen gis avskjed i nåde fra sitt embete som statsråd i Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Fra samme tidspunkt tillegges bestyrelsen av Arbeids- og inkluderingsdepartementet statsråd Bjarne Håkon Hanssen.

Statssekretær Øyvind Slåke gis avskjed i nåde fra sitt embete som statssekretær for statsråd Sylvia Brustad i Nærings- og handelsdepartementet.

Statssekretær Vidar Ulriksen gis avskjed i nåde fra sitt embete som statssekretær for Helga Pedersen i Fiskeri- og kystdepartementet.

Statssekretær Jan-Erik Støstad gis avskjed i nåde fra sitt embete som statssekretær for Dag Terje Andersen i Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Statssekretær Libe Rieber-Mohn gis avskjed i nåde fra sitt embete som statssekretær for Dag Terje Andersen i Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Statssekretær Raimo Valle gis avskjed i nåde fra sitt embete som statssekretær for Dag Terje Andersen i Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Vidar Ulriksen utnevnes som statssekretær for Sylvia Brustad i den tiden Brustad bestyrer Fiskeri- og kystdepartementet.

Jan-Erik Støstad utnevnes som statssekretær for Bjarne Håkon Hanssen i den tiden Hanssen bestyrer Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Libe Rieber-Mohn utnevnes som statssekretær for Bjarne Håkon Hanssen i den tiden Hanssen bestyrer Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Raimo Valle utnevnes som statssekretær for Bjarne Håkon Hanssen i den tiden Hanssen bestyrer Arbeids- og inkluderingsdepartementet.»

Presidenten foreslår at det refererte brevet vedlegges protokollen – og det anses vedtatt.

De tidligere medlemmer av Regjeringen, Helga Pedersen og Dag Terje Andersen, har tatt sete som representanter.

Første vararepresentant for Vestfold fylke, Heidi Ørnlo, foreslås innkalt for å møte i Stortinget under representan-

ten Steinar Gullvågs permisjon istedenfor Tom Strømstad Olsen. – Det anses vedtatt.

Heidi Ørnlo er til stede og vil ta sete.

Fra representantene Morten Høglund og Sigvald Oppbøen Hansen foreligger søknader om permisjon i tiden fra og med 8. oktober til og med 12. oktober, begge for å delta i OSSEs parlamentariske forsamlings høstmøter i Aten.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknadene behandles straks og innvilges.
2. Følgende vararepresentanter innkalles for å møte i permisjonstiden:

For Akershus fylke: Tom *Staahe*

For Telemark fylke: Lene *Vågslid*

Sak nr. 1 [13:04:43]

Referat

(2) Fullmaktskomiteen melder å ha valgt Bendiks H. Arnesen til leder, Anders Anundsen til første nestleder og Elisabeth Aspaker til andre nestleder

Enst.: Vedlegges protokollen.

Sak nr. 2 [13:05:05]

Innstilling fra fullmaktskomiteen om fullmaktene (Innst. 1 S)

Bendiks H. Arnesen (A) [13:05:36] (komiteens leder og ordfører for saken): Gjennomføringen av et stortingsvalg er en stor nasjonal dugnad. Det er intet mindre enn 2 988 stemmekretser og flere tusen valgmedarbeidere som hjelper til med å motta og telle stemmer. Under årets valgoppgjør har vi sett eksempler på relativt store oppslag i media om feil og forsinkelser. Enkelte episoder har skapt usikkerhet rundt mandatene, og dette har naturlig nok vært en belastning for kandidatene.

Valgloven legger et godt grunnlag for at valget skal gå riktig for seg i alle faser.

Vi har detaljerte bestemmelser om framgangsmåten for de første forberedelser i kommunene, selve valgavviklingen på stemmestedene og den etterfølgende kontroll i fylkesvalgstyrene. Kontrollfasen etter valget – herunder den som utføres i Stortinget – tar nødvendigvis noe tid.

Er det små marginer mellom mandatene, kan både alvorlige og mindre alvorlige feil gi endringer.

Media bør nok i større grad ta inn over seg at resultatene som legges fortløpende inn i valgdatabasen, er foreløpige, at feil alltid kan oppstå, og at rettelser vil forekomme så lenge kontrollen pågår.

Jeg har notert meg at departementet vil vurdere om det skal gjøres endringer i måten valgresultatene gjøres kjent på, og håper vi kan finne gode løsninger på dette.

Vi har ved årets gjennomgang funnet forhold som kan tyde på at ressursene til valget er ulikt prioritert i kommunene – noe jeg håper departementet undersøker nærmere under evalueringen av årets valg.

Komiteen peker på at det er helt nødvendig at kommunene setter av ressurser til opplæring og tilstrekkelig bemanning for at valgoppgjøret skal kunne foregå på en ryddig og effektiv måte.

Komiteen ber også departementet se spesielt på opplæringsbehovet på alle nivåer under den nevnte evalueringen.

Jeg vil nevne et par områder hvor det er gjort endringer siden forrige valg – med gode resultater.

Tallet på forhåndsstemmer som kom for sent fram til valgstyrene, er klart redusert selv om langt flere har forhåndsstemt denne gangen. Siste frist for å avgi forhåndsstemme utenriks er blitt redusert med én uke. Vi må gå ut fra at både dette og kanskje også bedre rutiner hos Posten og valgstyrene har medvirket til dette. Fortsatt er det imidlertid eksempler på feil som har gjort at forhåndsstemmer ikke har kommet fram i tide, og dette er derfor en problemstilling vi ikke må glemme. Avgir man stemme på riktig måte til rett tid, er det grunn til å forvente at stemmen skal telle med ved valget.

Siden forrige valg er skjæringsdatoen for registrering i manntallet flyttet én måned nærmere valget. Det har nok hatt en god effekt. Antall stemmer som måtte forkastes fordi velgerne ikke stod i manntallet, er redusert med nærmere en tredjedel. Aktive informasjonskampanjer fra departementets side før valget kan også ha bidratt til en forbedring her.

Det er komiteens inntrykk at valget som helhet har foregått ryddig og effektivt. Komiteen har likevel funnet grunn til å påpeke enkelte forhold det er behov for å rette opp til neste valg, og jeg vil derfor si noen ord om de problemstillingene komiteen tar opp i innstillingen.

Også denne gangen er mange valgtingsstemmer forkastet fordi de ikke er blitt stemplet, uten at det er mulig å si om dette skyldes feil fra valgmyndighetenes side, eller om velgeren har lagt to stemmesedler i valgurnen. Det er viktig at valgmedarbeiderne fortsatt er oppmerksomme på dette problemet.

Det er også registrert flere uoverensstemmelser mellom kryss i manntallet og antall stemmesedler til opptelling. Dette kan ha sammenheng med hvilke rutiner som følges i valglokalene. Komiteen ser fordeler ved at stemmegivningen legges opp slik at det undersøkes om velgeren står i manntallet før han eller hun går inn i stemmeavlukket, og komiteen ber departementet vurdere om det trengs mer presise regler på dette området.

Vi har også sett eksempler på at velgere som møter opp for å stemme, alt er avkrysset i manntallet, men selv opplyser at de ikke har stemt. Det understrekes i innstillingen at valgmedarbeiderne må være særdeles nøye når de krysser av i manntallet. Så langt det er mulig, bør det også kunne sjekkes og rettes i ettertid om det er gjort feil

ved avkryssingen. Komiteen ber departementet vurdere å gi nærmere regler om oppbevaring av valgmateriellet som kan gjøre dette mulig.

Det er ellers kommet opplysninger om at velgerne har misforstått hvordan de skal stryke eller foreslå en annen nummerering av kandidatene på stemmesedlene. Resultatet er at rettelsene enten ikke blir registrert, eller at de gir den motsatte effekt av det som var intensjonen. Komiteen ber departementet vurdere å endre stemmesedlene for å hindre slike misforståelser. I den grad det er mulig, bør man kunne følge samme framgangsmåte for rettelsene av samme type både ved stortingsvalg og ved kommunevalg.

Komiteen har også omtalt stemmegivninger fra demente velgere og velgere med utviklingshemming. Disse velgerne har samme rett til å stemme som alle andre, men kan være særlig utsatt for spekulasjoner om at andre har hatt mulighet til å påvirke stemmegivningen deres. For å unngå dette er det viktig at reglene følges nøye, slik at det alltid er noen til stede fra stemmestyret når disse velgerne gis hjelp til å stemme.

For øvrig må komiteen konstatere at føringen av møtebøkene i flere fylker og kommuner har vært mangelfull også ved dette valget, og det skaper fortsatt vanskeligheter for kontrollinstansene. Jeg forutsetter at departementet arbeider videre med tiltak som kan gi bedre rapportering. De feil som er avdekket under kontrollen av valgoppgjøret, er imidlertid ikke av en slik karakter at de kan ha hatt innflytelse på valgresultatet.

Jeg anbefaler med dette komiteens enstemmige innstilling.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet.

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstilt:

Fullmaktene for representantene og vararepresentantene for Østfold fylke, Akershus fylke, Oslo, Hedmark fylke, Oppland fylke, Buskerud fylke, Vestfold fylke, Telemark fylke, Aust-Agder fylke, Vest-Agder fylke, Rogaland fylke, Hordaland fylke, Sogn og Fjordane fylke, Møre og Romsdal fylke, Sør-Trøndelag fylke, Nord-Trøndelag fylke, Nordland fylke, Troms fylke og Finnmark fylke *godkjennes*.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Ber noen om ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.